

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

„JUTRA“

Obnovitev staroveškega despotizma

K DOGODKOM V FAŠISTIČNI ITALIJI IN BOLJŠEVIŠKI RUSIJI.

Fašistična Italija in boljševiška Rusija sta doživeli istočasno prehod v ekstremno diktaturo, v osebni despotizmu, kakršen je poznalo človeštvo samo v starem in srednjem veku. Italijanski listi so objavili čisto nepričakovano načrt novih pravil fašistične stranke, ne da bi bili čakali, da ga odobri veliki fašistični svet, ki se bo po zagonetni odgoditvi zasedanja 1. t. m. sestal zopet šele 5. novembra. Ker italijanski časniki tega prav gotovo niso napravili samovoljno, je objava načrta samo absolutistični akt Benita Mussolinija, s katerim je postavil fašiste pred fait accompli. Veliki fašistični svet ne bo torej mogel storiti nič drugega več kakor statut odobriti v obliki, ki je že znana Italiji in svetu. S tem se po določilih novih pravil neha še tisto malo demokracije, kar je bilo doslej v fašistični stranki. Benito Mussolini po tej ne bo več le diktator Italije, temveč tudi diktator stranke, ki bo imela po svojih imenovanjih (ne voljenih) zastopnikov samo še posvetovalno, odnosno svetovno pravico brez vsake eksekutivne možnosti.

Sovjetski tisk je pa skoraj na dan istočasno objavil komunike osrednje kontrolne komisije ruske komunistične stranke, s katerim se naznanja izključitev 20 odličnih voditeljev stranke, med katerimi so tudi stebri, kakor Zinovjev, Kamenjev, Ugljanov, Galkin in drugi. Iz stranke, in s tem tudi iz vlade in vsega ruskega javnega življenja, so vrženi zato, ker se niso strinjali s trmoglavo politiko despotičnega Stalina, ki tera s svojimi eksperimenti radikalnega komunizma v propast vse rusko gospodarstvo. S tem radikalnim aktom se neha tudi v ruski komunistični stranki vsaka demokracija. Volja, moč in eksekutiva vse Rusije in vse stranke je samo Stalin. V bistvu sta si postali tako italijanska fašistična in ruska komunistična stranka docela slični. Člani obeh so brezpravnaja raja, ki nima absolutno nobene pravice odločati o usodi stranke in države, o postavljanju voditeljev in eksekutivi. Mora se samo slepo in brezpozorno pokoriti v Italiji Mussoliniju, v Rusiji pa Stalinu.

Ta dva dogodka sta za sedanje ekstremitetne pokrete skrajno značilna in ogromnega pomena za ves nadaljni razvoj.

Fašizem in boljševizem sta nastopala že doslej proti demokratičnim pridobitvam novega veka, toda priznava sta jih vsaj v okviru strank. Vsaj pristaši obeh pokretov so imeli pravico svobodno voliti svoje voditelje in svobodno določati smernice svoje strankarske, in s tem državne politike. Imeli so tako privilegije, ki so bili nečlanom in nepristašem odvzeti. Z aktom objave novega statuta fašistične stranke in z aktom objave izključitve voditeljev komunistične stranke pa so naenkrat tudi še sami izenačeni z ostalimi nefašističnimi, odnosno nekomunističnimi državljani. Načelo diktature, ki so jo oznanjali, je vdarilo njih same, in iz diktature stranke se je izjemila osebna despotija. Tako smo se v Italiji in v Rusiji vrnili v najtemnejše prošle dobe politične zgodovine človeštva, k despotizmu starega in srednjega veka, samo da so takrat imeli despotске pravice vladarji, sedaj jih pa imajo voditelji stranke in šefi vlad.

V zgodovini človeštva smo sicer vajeni ponavljanj, saj je skoraj vse kar je danes, bilo v tej ali oni obliki že večkrat poprej, a da bi se mogel vrniti v življenje stari despotizem prav v sedanjem »prosvetljenem« dvajsetem stoletju, tega si prav gotovo nismo mislili. Zdi pa se nam tudi, da je korak storjen v Rimu in oni v Moskvi usoden ali vsaj lahko postane usoden tudi za oboja pokreta. Mussolini in Stalin sta zaprla še zadnji ventil, in nič bi ne bilo bolj naravno kakor to, če bi danes ali jutri nastala pod njima eksplozija, revolucija v lastnih vrstah! Če se pa to morda zaenkrat še ne bo zgodilo, kar bo seveda samo zaslugi močnih in sposobnih osebnosti obeh despotov, se bo to prav gotovo zgodilo v primeru če ju — recimo zaradi smrti — zamenjata dva nesposobneža. Spomin na soodločanje ljudstva, vsaj v lastni stranki, je tudi v Italiji in v Rusiji še močan. Pred leti je dejal odlični voditelj italijanske protifašistične emigracije, da bo fašizem doživel smrtni udarec le iz lastnih vrst. Imel je morda prav. V Italiji je v tem oziru teren ugodnejši kakor v Rusiji, ker so Rusi že vajeni despotizma od prej, saj se je položaj po boljševiški revoluciji spremenil samo toliko, da je carja zamenjal Lenin, Lenina pa Stalin.

Reforma nemške ustave

ZNAČILNE BESEDE PARIŠKEGA »TEMPSA« — KAKO NAMERAVA PAPIEN IZVESTI SVOJO NAMERO.

PARIZ, 15. oktobra. Ob koncu svojega včerajšnjega uvodnika piše »Temps« o govoru, ki ga je imel nemški državni kancelar von Papen v Monakovem in pravi: »Volitve 6. novembra nam bodo pokazale, če se je nemški narod, voden od svojih velikih političnih strank, odločil za drzen poskus ustavne reforme, ki jo je napovedal že državni kancelar von Papen, ali pa se bo odrekal vsaki delavnosti, prepuščajoč vse nadaljno diktaturo. Toda »nova Nemčija«, o kateri govori von Papen, preveč spominja na staro imperialistično Nemčijo, kar pomenja za vso Evropo samo povrnitev onih starih izkušenj, ki so že nekoč povzročile svetovno katastrofo, ki je bila izzvana s prav takimi držnostmi.«

BERLIN, 15. oktobra. V vladnih krogih se trdi, da je državni kancelar von Papen sklenil brezpogojno izvesti

reformo ustave. Če bi bilo to nemoogoče v državnem zboru, kjer je v ta namen potrebna dvetretjinska večina, bi bilo sklicano narodno predstavništvo, ki lahko sklepa o takih vprašanjih tudi z navadno večino. Med tem pa v političnih krogih še ni znano, na kakšen način namerava von Papen to izvesti, ker nemška ustava doslej še ne pozna načina, po katerem bi državni predsednik ali državna vlada mogla sklicati narodno skupščino.

AD CALENDAS GRAECAS.

TOKIO, 15. oktobra. Japonska vlada je sklenila zahtevati od plenuma Društva narodov, odgoditev debate o Lyttonovem poročilu z utemeljitvijo, da bi potrebovala mandžurska vlada najmanj 3 do 4 leta, da bi mogla dokazati, da trditve Lyttonovega poročila, češ da je osnove mandžurske države japonsko delo, niso resnične.

Nemčija je nepopustljiva

KONEC LONDONSKIH POSVETOVANJ. NEMČIJA SE NE BO UDELEŽILA KONFERENCE. OGORČENJE V LONDONU. — SEJA NEMŠKE VLADE.

LONDON, 15. oktobra. Včeraj dopoldne so bili razgovori med francoskim ministrskim predsednikom Herriotom in angleškim premierjem Chamberlainom in je Herriot že takoj popoldne zapustil London in odpotoval v Pariz. Med obema državnikoma je bil dosežen sporazum glede sklicanja konference štirih velesil Anglije, Francije, Nemčije in Italije v Ženevi in naj bi se ob tej priliki skušala premostiti neso-glasja, ki so nastala na razorožitveni konferenci v Ženevi. Ta konferenca štirih velesil naj bi bila v Ženevi in naj bi ustvarila primerne predloge za uspešen zaključek razorožitvene konference v okviru Društva narodov. Ob enem je Macdonald tudi proučil Herriotov razorožitveni načrt in ga odobril. Dočim je Italija vabilo Anglijo k udeležbi na omenjeni konferenci sprejela, ga je Nemčija odklonila, ker bo

v Ženevi, dočim bi bila pripravljena udeležiti se je, če bi se vršila v Haagu ali v Luksemburgu. Pravi vzrok pa je ta, da Nemčija nikakor neče odstopiti od svojih zahtev po militarizaciji. Konferenca bo vendar sklicana, če se je Nemčija udeležila ali ne. Rostopanje Nemčije je vzbudilo v Londonu veliko nezadovoljstvo.

BERLIN, 15. oktobra. Sinoči se je sestala nemška vlada k daljši seji, na kateri so obravnavali zunanjepolitično situacijo. Ministrski svet je vzel na znanje in osvojil stališče zunanjega ministra barona Neuratha, da se Nemčija ne odzove vabilu zapadnih velesil ter da odkloni nadaljnja pogajanja, dokler Nemčiji ne priznajo enakopravnosti. Nemški nacionalni krogi aplavdirajo kancelarju Papenu, v zmernejših krogih pa gledajo s skopjo na razvoj zunanjepolitične linije.

Seja narodne skupščine

OTVORITEV JESENSKEGA ZASEDANJA. POROČILA PREDSEDNIKA. ZAKON O ZAŠČITI KMETOV.

BEOGRAD, 15. oktobra. Po daljšem odmoru se je danes zopet sestala narodna skupščina ob velikem zanimanju v nabito polni dvorani. Predsednik narodne skupščine dr. Kumanudi je otvoril sejo ob 10.30 in se najprej s toplimi besedami obdolžil med tem umrli narodni poslancema dr. Mih. Andriću in dr. Todorju Jeleniću. Skupščina je počastila njun spomin s trikratnimi klici »Slava«.

Nato je predsednik sporočil, da je sprejel senat zakonske načrte zakona o obmejnih stražnikih, o kovanju srebrnega denarja, o davku na poslovni promet in trošarinskega zakona brez vsake spremembe. Skupščina je nato razpravljala o vladnem predlogu, da se podaljša zakon o zaščiti kmetov še za mesec dni. Za proučitev tega predloga je bil sestavljen poseben odbor, ki mora obdelati gradivo do jutri dopoldne in predložiti svoj predlog. Seja ob zaključku lista še traja.

Nov napad na Mandžurijo

LONDON, 15. oktobra. Po vesteh iz Mukdena napreduje v vzhodni in južnovzhodni smeri proti Mandžuriji neka mongolsko-komunistična armada, ki se premika v ozemlju Barga. Japonci pripravljajo veliko vojaško protioperacijo. Japonsko vrhovno vodstvo izjavlja, da so vojne operacije v neposredni bližini ruske meje neizbežne. V glavnem gre za mongolska plemena iz severne in centralne Azije, ki stoje že dolga leta pod sovjetskimi vplivom. Bati se je, da bi moglo priti tudi do oboroženega konflikta s sovjetsko Rusijo.

Alarm nemških socialistov

BERLIN, 15. oktobra. Socialni demokrati zahtevajo v svojem volilnem programu, da se zapleni premoženje vseh dinastij, ki streme po restavraciji, dalje da se razlastijo vsa veleposestva, poddržavijo banke in glavne industrije. Proglas zaključujejo besede: »Delajmo za skupnost! Doli z baronskim gospodstvom! V borbo proti reakciji! Po 6. novembru je v Nemčiji mesto le še za demokracijo in socializem! Pod železno fronto v boj za zastavo socialne demokracije!« V zvezi s tem volilnim proglasom je oblast prepovedala izhajanje glasila socialno-demokratskih organiziranih državnih uradnikov.

GRŠKA »NARODNA SLOGA«.

ATENE, 15. oktobra. Ker je Tsaldaris odklonil svoj vstop in sodelovanje v koncentracijski vladi, je predsednik republike Zaimis zagrozil s svojim odstopom.

ŠPANIJA IN CERKEV.

MADRID, 15. oktobra. Vlada bo v 8 dneh predložila narodni skupščini zakonski predlog o delovanju duhovščine na Španskem. Premoženja verskih družb in društev so postala državna last ter bodo tem društvom samo prepuščena v užitek. V roku enega leta morajo verske družbe likvidirati vse svoje trgovske in kmetijske posle. Verskim društvom se prepoveduje vsak pouk, izvzemši seminarje. Upravitelji in dve tretjini članov vsake verske družbe morajo biti Španci. Vsa imenovanja duhovnikov morajo biti predložena v odobritev vladi.

PETDNEVNI DELOVNI TEDEN.

NEW YORK, 15. oktobra. Vacuum Oil Compagny, ki zaposluje 30.000 delavcev in nameščencev, bo uvedla od 1. novembra t. l. dalje petdnevni delovni teden.

Dnevne vesti

Primarij dr. Čerňič odhaja

Danes dopoldne se je poslovil od zdravnikov in od uradništva tukajšnje splošne bolnišnice primarij g. dr. Mirko Čerňič, ki je z odličnimi uspehi služboval 13 let na tem zavodu. V imenu kirurškega oddelka se je poslovil od svojega šefa asistent g. dr. Vrbnjak, v imenu bolnikov pa neki pacient in mala pacientka, ki mu je izročila s pristranim nagovorom šopek rož. Poslavljajoči se gospod primarij je izjavil, da se je počutil na oddelku srečnega in je našel pri vseh pravo razumevanje ter bo ohranil oddelek v najlepšem spominu.

Ob 10. uri pa so se zbrali v čitalničnih prostorih bolnišnice vsi šefi oddelkov ter ekonomata, vsi asistenti, sekundarni zdravniki in stežisti ter celokupno uradništvo uprave. Upravnik bolnišnice gosp. dr. Vrečko je v jedernatem nagovoru opisal delovanje odhajajočega primarija kot zdravnika, tovariša, družabnika, dobrotnika, znanstvenega delavca in dobro voljca. Naglasil je njegovo uspešno delovanje na zavodu ter mu želel na novem službenem mestu obilo uspeha in vso srečo. Primarij dr. Čerňič se je vidno ginjen zahvalil upravniku in vsem navzočim za izkazano naklonjenost.

V imenu uradništva se je poslovil od primarija nadupravitelj g. Stegnar, v imenu šefov oddelkov pa primarij g. dr. Dernovšek. Uradnica gđc. Vilma Princlova je odhajajočemu izročila v znak iskrene zahvale šopek rdečih nageljnov. Z g. primarijem odpotuje tudi njegova dolgoletna in priljubljena instrumentarka sestra Fabiana.

Upokojevec. Upokojen je profesor mariborskega bogoslovja in naš odlični zgodovinar g. dr. France Kovačič.

Grobovi. V porodišnici tukajšnje splošne bolnišnice je umrla včeraj 37-letna Jera Rojkova, žena viničarja. Pogreb bo jutri ob 16. uri na pobeškem pokopališču. V bolnišnici je preminula tudi v starosti 60 let žena upokojenega šolskega sluga Terezija Hudelistova. Pokopali jo bodo jutri ob pol 16. uri na pobeškem pokopališču. Pokojnicama blag spomin, preostalom naše sožalje!

Pogreb žrtev rodbinske tragedije v Strmi ulici. Včerajšnja vest pod tem naslovom izpopolnjujemo v toliko, da je bilo cerkveno blagoslovljeno le truplo mizarkega mojstra Antona Viherja, dočim truplo njegove žene ni bilo blagoslovljeno, ker je bilo prepeljano v krematorij.

Izobraževalni tečaji Ljudske univerze. Ljudska univerza priredi tudi letos razne izobraževalne tečaje. Ob dovoljnem številu udeležencev, katerih se je že precej prijavilo, se otvorijo sledeči tečaji:

1. Splošno izobraževalni tečaj (sodobna vprašanja iz psihologije, sociologije, fizike, kemije, matematike, narodnega jezika). 2. Tečaj ruskega jezika (začetniški). 3. Sociološki tečaj. 4. Stenografski tečaj. 5. Kitarski tečaj. Sestanek udeležencev je 19. oktobra ob pol 8. v predavalnici Ljudske univerze, Slomškov trg 17.

Praznik živali. V prav skromnem okviru je bila zamišljena proslava svetovnega praznika za varstvo živali, ki jo je priredilo mariborsko društvo za varstvo in rejo živali preteklo nedeljo z obhodom po najpomembnejših cestah in ulicah našega mesta. Ob določenih uri se je zbralo na Zrinjskega trgu razen povabljenih voznikov in voditeljev živali še častno število občinstva, ki se je pridružilo sprevedu, kakršnega Maribor dotlej ni videl. Na čelu sta korakala dva gozdovnika, ki sta nosila napis »Praznujmo svetovni varstveni dan živali!« Sledila jima je mala četa tovarišev in vodnikov psov, koze, osla ter v voze vpreženih volov in konj. Zamišljeno je opazovalo občinstvo resno in dostojno korakajoče manifestante za plemenito zadevo. Mariborsko društvo za varstvo in rejo živali se iskreno zahvaljuje g. dr. Mariniču kot predsedniku mariborskih gozdovnikov za poslano četo in četi sami ter tvrdkam Schenker, Union in Balkan za vprege, gg. dr. Kovačiču, Swatyu in Jurci za dostavljene živali in vodnike ter vsem udeležencem spreveda in onim, ki so pripomogli na kakršenkoli način, da je zamisel tako lepo uspela.

Argument s »pasjo špraho«. Naši člani o renacionalizaciji naših nezavednih ljudi so vzbudili nenavadno zanimanje. Vsak dan dobivamo polno novih dopisov in vzpodbud, prejeli smo pa tudi nekaj anonimnih pisem ljudi, ki jim to čiščenje ne prija. Najzanimivejše pa smo prejeli včeraj. Nepodpisani »nemčur« — tako se namreč imenuje sam, piše, naj pomislimo, »da znajo še naši psi več jezikov; ne znajo samo lajati, ampak tudi tuliti in cviliti, zlasti kadar so tepeni in lačni«. Potem pa pravi dalje: »Kot tukajšnji obmejni nemčurji in nemčurke smo s svojimi sinovi vajenci in hčerkami vajenkami žiher ponosni, ker se znamo dobro posluževati dveh ali treh jezikov. Torej, predragi gospod urednik, pogledjte, če pes 12 let ne bi nič lajal, bi gotovo čisto pozabil na svojo špraho. Ravno isto bi bilo tukaj v obmejnem delu naše države in po tem takim v Mariboru še lajati ne bi več znali. Torej zaenkrat smo tega obrekovanja zadosti siti...« »Priznati moramo, da so ti argumenti s »pasjo špraho« taki, da moramo pred njimi kapitulirati. Zastala nam je sapa in umolknil smo. Pika!

Tam in tu. Dva slovenska koroška duhovnika, in sicer mosg. Podgorc in dr. Lučovnik sta v celovski koči, kraj svojega bivališča, napisala v slovenskem jeziku. Zavoljo tega ju je strahovito napadel ves nemški koroški tisk, češ naj ne pozabita, da je št. Janž v Rožu in Celovec nemška zemlja in da se bodo vsi ti ljudje ob pravem času natančno ogledali. Tako tam. Nasprotno pa so se razni slovenski inženjerji in doktorji po koroških kočah vpisali sicer kot člani SPD, navedli pa, da so v javnem življenju »Staatsanwalts, Landesgerichtsrats, Lehrers itd.« doma v Laibachu, Marburgu, Maria Rastu, Pettau, Seelandu itd. Edin slovenski list, ki se je nad tem omalovaževanjem našega jezika zgrozil, je »Pohod«, je pa še toliko obziren, da nam je namesto imen, te zavedne gospode napisal samo XY. Taki smo mi in tako se obnašamo proti onim, ki jih je v tujini sram domačih slovenskih imen!

Sokol Maribor I.

danes ob 20. uri

Zagarjeva dvodejanka

„VRTINEC“

jutri ob 15. uri

lutkovna igra

„Obuti maček“

Mariborski rodoljubi, pohitijo to nedeljo popoldne k Šmarjeti ob Pesnici k tamonjšni sokolsko-strelski prireditvi. Od pol 13. ure dalje bo na razpolago omnibus (po potrebi več) mestnega avtobusnega podjetja. Zadnji voz odpelje ob pol 14. uri. Vožnja stane le 10 Din. Seveda je poskrbljeno tudi za prevoz nazaj v Maribor. Torej, Mariborčani, poklonimo en nedeljski popoldan našim slovenjgoriškim, obmejnim delavcem! Sokoli in sokolski prijatelji se snidemo v Šmarjeti! Šmarječani nam postrežejo z rajskoslaskim grozdem ter drugimi jedilnimi in pivskimi dobrotami, glavno pa z nastopi kmečke sokolske mladine. Na svidenje torej tam!

Bratje strelci in Sokoli! Strelska družina v Hotinjivasi priredi jutri v nedeljo 16. t. m. na lastnem strelišču veliko nagradno tekmovanje z razdelitvijo nad 10 krasnih nagrad v vrednosti več tisoč dinarjev. Med drugimi darila g. bana, okrajnega glavarja, okrajne uprave itd. Strelci in Sokoli pohitite jutri v Hotinjo vas!

Gasilno in reševalno društvo. Od jutri pa do prihodnje nedelje je v pripravljenosti 2. četa. Četnik Armin Tutta. V primeru požara in nesreče klicite tel. št. 23-36 ali 22-24.

Nočno lekarniško službo ima prihodnji teden Sirakova lekarna »Pri angelu varhu« na Aleksandrovi cesti.

Najemniki stanovanj in poslovnih lokalov pristopajte k društvu najemnikov stanovanj in poslovnih lokalov za Maribor in okolico! To bo v vašo lastno dobrobit. Ko se oglašajo pri vas zastopniki društva, priglasite se! — Društvo.

Prošnja predstojništvu občine Košaki. Prebivalci hiš pod Meljskim hribom za Glavnim kolodvorom prosijo, da bi se občinsko predstojništvo tudi njih enkrat spomnilo in jim, če drugega ne, vsaj omogočilo, da bi mogli po suhem do svojih bivališč, ne da bi se pri tem izpostavljali nevarnosti, da paste čevlje v mastni ilovici. Niti v najzanimarnejšem kotu Slovenskih gorik nimajo tako slabe ceste, kakor je naša za tovarno Mirim, in vendar bi se to dalo z majhnimi stroški popraviti. Izkopati nekaj metrov kanala in navoziti nekaj voz gramoza, bi občine po našem mnenju še ne upropastilo, zato pa bi ji vsi stanovalci (14 strank s preko 50 družinskimi člani in vsi drugi pasanti bili hvaležni. Tudi mi se smatramo za polnovredne državljane, ki plačujejo svoje pristojbine kakor vsi drugi, in ne gre, da bi poleg tega, da smo takorekoč sredi mesta še vedno brez elektrike in brez vodovoda, morali še do kolen gaziti blato.

Prvenstvena nogomet na t ma

S.K. Ilirija (Ljubljana) : S.K. Rapid

Jutri v nedeljo, 16. oktobra ob 14.45 na sportnem igrišču I. S. K. Maribora

Zgodovinski izlet v Ptuj. Društvo zasebnih in avtonomnih nameščencev v Mariboru priredi v nedeljo, dne 16. okt. svoj društveni izlet v Ptuj. Odpelimo se izpred Kralja Petra trga točno ob 13. uri popoldne. Ker je še nekaj sdežev v avtobusu na razpolago, se ponovno vabijo vsi oni, ki jih ptujske zgodovinske znamenitosti zanimajo. Tudi prijetne zabave bo dovolj, zato ne zamudite te ugodne prilike izleta.

Tečaj za ritmično gimnastiko. Naša znana plesalka in propagatorica ritmične gimnastike gđc. Erna Kovačeva je bila sedaj nekaj tednov na Dunaju, kjer je študirala vse nove pridobitve ritmične gimnastike in se je vrnila zato v Maribor polna novih spoznanj. Z vsem gre sedaj tudi na delo, da razširi zanimanje za ritmično gimnastiko med mariborskimi damami, saj je prav te vrste telovadba neobhodno potrebna za ohranitev mladostne prožnosti in zdravja. Prvi tečaj bo otvorila v ponedeljek 17. t. m. ob 16. uri v Narodnem domu. Dame, ki se zanimajo za tečaj, se lahko zglase ob omenjenem času v Narodnem domu.

Dvojezični lepaki in letaki. Nekatere gostilne v okolici, zlasti v Radvanju, vabijo goste na razne prireditve z lepaki in letaki, ki so dvojezični, mimo tega je pa še slovenščina taka, da bi moral človek obupati. Prav tako se pojavljajo na brzojavnih drogih in drugod razne pisane reklame v obeh jezikih ali celo samo v nemščini. Zaenkrat to samo ugotavljamo, prihodnjič bomo pa objavili tudi imena.

Zakon proti veneričnim boleznim. Te dni se je ustavil na povratku iz Aten v Beogradu tajnik mednarodnega urada za abolitijo veneričnih bolezni g. Reelfs in posetil ministra za socialno politiko in narodno zdravje. Minister mu je pojasnil načela in težnje abolicističnega pokreta in izjavil, da pripravlja zakon o borbi proti veneričnim boleznim.

Zahvala. Rdeči križ v Studencih izreka vsem onim, ki so na kakršenkoli način pripomogli do razveseljivega uspeha poslednje trgatvene veselice, najpriskrnejšo zahvalo. Zlasti se zahvaljuje plemenitim darovalcem, sotrudnikom in onim, ki so posetili prireditve ter s požrtvovalnostjo in zavzemanjem za plemeniti namen omogočili, da se je za revne otroke v Studencih in za brezposelne nabrala lepa vsota. Pri tej priliki poziva društvo Studencane, naj še nadalje izdatno podpirajo človekoljubno delovanje Rdečega križa in posejajo v tako lepem številu tudi nadaljnje njegove prireditve!

Zahvala. Namesto venca na grob preminule ge. Antonije Gasparinove, žene profesorja g. Gasparina je daroval mestni stavbenik g. Nassimbeni tukajšnjemu gasilnemu in reševalnemu društvu znesek 150 Din, za kar mu izreka poveljstvo prisrčno zahvalo.

Narodno gledališče

Repertoar.

Sobota, 15. oktobra ob 20. uri: »Za narodov blagor«. Red A.

Nedelja, 16. oktobra ob 20. uri: »Trije vaški svetniki«.

Ponedeljek, 17. oktobra: Zaprt.

Torek, 18. oktobra ob 20. uri: »Dve vesti«. Red C.

Prvi nastop komika, g. Josipa Daneša, ki se je vrnil v mariborsko gledališče bo v nedeljo, 16. t. m. Nastopil bo kot Lahajnarjev Jakec v nad vse zabavni kmečki veseloigri »Trije vaški svetniki«.

Otvoritev dramske šole. Pod vodstvom režiserja g. J. Koviča se zopet tvori dramska šola. Vsi, ki se zanimajo za gledališko umetnost, naj se javijo 1. novembra ob 10. uri dopoldne v mali kazinski dvorani v gledališkem poslopju. Po vpisovanju bo takoj splošno predavanje o gledališču. Informacije daje J. Kovič, Gregorčičeva 26 od 13.—15. ure ali pisмено potom dopisnice.

Leharjeva opereta »Friderika«, muzikalno krasno in resno glasbeno delo, se bo uprizorila prvič na slovenskem odru za otvoritev glasbene sezone sredi prihodnjega tedna. Po lepoti glasbe dosega ta opereta iz lanske sezone znano »Zemlja smehljaja«, vsebina pa je vzeta iz mladosti pesnika Goetheja. Muzikalno vodstvo ima kapelnik g. Herzog, režija g. VI. Skrbinek. Frideriko poje gđc. Udovičeva, Goetheja g. Sanci. V ostalih večjih ulogah nastopijo: Barbičeva, Kraljeva, Zakrajškova, Dragutinovičeva, Furijan, Daneš, Harastović in Grom.

Doraščajoči mladini nudimo zjutraj še sico naravne »Franc Jožefove grenčice«, ki dosega radi tega, ker čisti kri, želodec in čreva, pri dečkih in deklicah prav znatne uspehe. V otroških klinikah se uporablja »Franc Jožefova voda« že pri malih največ težko zagatenih bolnikih »Franc Jožefova voda« se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Ne danes v soboto, ampak jutri v nedeljo bo pri »Teti Rezi« v Laznici koncert godbe gasilnega društva iz Pekinga Sladek vinski mošt! Jesensko razpoložbo nje. V včerajšnji notici je bila napaka!

Za ženo, za moža in za otroke »TEMPO« čevlji na obroke

LJUBLJANA CELJE MARIBOR
Gledališka 4 Aškerčeva 3 Slovenska 11

Velika kavarna: v soboto Broadway Girls. V nedeljo novi specialni spored.

Vodja Zdravstvenega doma

Med. Univ. Dr. Jos. Vrtovec

se je vrnil in zopet redno ordinira Maribor, Tattenbachova 2 od 9.—10. in od 2.—4.

Zimskosportni odsek SPD Maribor ima svoj VI. redni občni zbor v torek 18. oktobra ob 20. uri v Lovski dvorani hotela Orel. Vsi smučarji so dobrodošli.

Tatinska Ančka. Ko je natakarka Ančka R. izgubila službo, se je nekaj časa preživljala na račun dobrosrčnosti svojih tovarišic in znank. Ob tej priliki je ukradla neki tovarišici v Jurčičevi ulici, ko je pri njej prenočevala, dve zlati pestnici, neki znanki v Mlinški ulici pa je odnesla par zlatih uhanov. Ukradeno zlatnino je Ančka zastavila v zastavljalnici, zastavilene listke pa prodala in pobegnila čez mejo. Ko pa se je danes popoldne vrnila iz Avstrije, so jo spoznali varnostni organi in jo aretirali. Ančka tatvino priznava in bo izročena sodišču.

Ukradeno kolo. Trgovskemu pomočniku Francetu Jeleniku iz Delavske ulice je bilo ukradeno včeraj z dvorišča neke hiše na Glavnem trgu skoro novo kolo, znamke »Orion«, vredno 1800 Din.

Dve nezgodi. Marija Pahernikova, na železničarja, je padla včeraj na doma v Jezdarski ulici tako nesrečno, da je morala iskati pomoči v bolnišnici. Hudo se je ponesrečila tudi 23letna dekla Alajza Majalova, zaposlena pri nekem kmetu na Pohorju. Ko je nesla škaf vode, je padla in si zlomila desno nogo v kolenu. Zdravi se v bolnišnici.

Franc Jožefova grenčica izvrstno sredstvo proti prebavnim motnjam in gorčici.

Tezenski orožniki so imeli srečno roko. Po vlonu v Dimnikovo trgovino pri Sv. Miklavžu na Dravskem polju, ki je bil izvršen v noči na pretekli ponedeljek, so bili tezenski orožniki pridno in vestno na zasledovanju ter imeli lep uspeh. Včeraj so zasačili v Brezju tolpo cigánov, ki je prodajala kmetom razno manufakturno blago. Orožniki so šest cigánov in štiri ciganke aretirali in jih izročili tukajšnjemu sodišču, blago pa, kolikor so ga še našli na ciganskem vozu, zaplenili. Med zaplenjenim blagom je bilo tudi nekaj manufakturnega blaga, ki izvira iz Dimnikove zaloge. Orožnikom zelo otežuje preiskavo in zasledovanje okolnost, da kmetje in ljudje na deželi prikrivajo in tajijo, če so morebiti kupili kaj od cigánov. Dokazano je, da so prodajali cigani blago pod ceno. Tako je nekaj kmetica kupila blago, ki je vredno 520 Din za 120 Din.

Sejem za živino. Dogon živine na sejem 11. t. m. je bil precejšen. Prignali so skupno 518 glav, in sicer 7 konj, 16 bikov, 158 volov, 326 krav in 11 telet. Tudi kupčija je bila dobra. Prodanih je bilo 344 glav. Cene so pa izza zadnjega sejma nekoliko padle. Povprečne cene za kilogram žive teže so bile: poldebela vola 1.50—2, debele 2.50—3.50, vola za teje 1.50—2, biki za klanje 1.75—2.75, glavne krave, debele 1—1.50, plemenske 1—1.50, krave klobasarije 1—1.25, molze 1.50—1.75, breje 1.50—1.75, mlada žirina 2.50—3 in teleta 4—5 Din. Mesne cene: volovsko meso I. vrste 8—10, II. vrste 6—8 Din ki ogram; kravje, bikovo in telečeje meso 4—5 Din, teletina I. vrste 10—12, II. vrste 6—8 Din; sveža živina 10—14 Din.

Današnji trg je bil dobro založen in tudi dobro obiskan. Vsega blaga je bilo v izobilju. Okoliški kmetje so pripeljali v voz krompirja, zelja in čebule. 19 slamarjev pa je pripeljalo 38 zaklanih prašičev. Zelenjave in sočivja je bilo precej po zmernih cenah. Na senenem trgu pa je stalo 10 voz sena, 3 vozi slame in voz škopov.

Sejem za prašiče. Na sejem 14. t. m. so pripeljali kmetje in prekupevalci z živino 259 prašičev. Kupčija je bila dobra in je bilo prodanih 182 rilcev. Cene: mladi prašiči 5 do 6 tednov stari 60—80, 7 do 9 tednov stari 100—125, 3 do 4 mesece stari 180—250, 5 do 7 mesecev stari 350—380, 8 do 10 mesecev stari 400—450, in leto stari 600—750 Din. Kilogram

Ruše

Članarino za Vodnikovo družbo pobira se do ponedeljka poverjenik učitelj Šeško. Zbravite 20 Din za 4 lepe knjige. Ne pozabite, da je dobra knjiga vaš najboljši prijatelj!

Pašniško zadrugo — Glažuto — so likvidirali in prodali. Kupilo jo je društvo z. Marince za 345.000 Din. Od g. Ivana Pahernika v Vuhredu je kupil posestvo za 1.200.000 Din ruški industrijec gosp. Hinko Pogačnik.

Premeščena je bila s tuk. pošte v Maribor gđc. Anica Blazinova.

Dr. Maks Kovačič:

Dr. Miroslav Tyrš

(Predavanje v Ljudski univerzi).

Tyrš ni kritikal po instinktu in iz navdušenja; bil je marveč po svoji naravni nadarjenosti ter po izobrazbi znanstvenik. Razmišljal je o zakonih kompozicije v likovnih umetnostih, o zakonih konvergenca pri umetnostnem ustvarjanju. Učil se je zadovno na antični in novi umetnosti, na umetninah Grčije in Italije, Francije in Nemčije. Imel je obsežno in globoko upodabljajočo erudicijo ter znanstveno metodo, oblikoval si je jasen ideal umetniškega dela, po katerem je sodil. Zato rasto njegove razprave od trezne, stvarne kritike do gorečega apostolstva. Kljub vsemu učenemu, toda nikoli ne neužitnemu aparatu in vsej pedagoški modrosti polje po njegovih člankih pristrčnost, zlasti ako govorijo o onih, ki so najbližji njegovemu idealu fizične lepote, ki jo nahaja v renesančni polnosti, a pri tem vendar lahkonost. Vedno je odkrival, pomagal, spodbujal in karal v živem razmerju do dela in do umetnika. Kritično delo Tyršev je bilo na tedanji češki ledini prvoboriteljsko. Iz popisovalnega referi-

Poljčane

Davica. Pred dnevi se je v našem kraju in bližnji okolici pojavila davica, ki je tudi že lani razsajala med tukajšnjo šolsko mladino.

Gradbeno gibanje je zadnja leta radi naraščajoče krize pri nas skoro popolnoma zastalo. Edini, ki je letos zidal hišo in bo to jesen bržkone že pod streho, je Zidar iz Bele, vulgo Bohavec.

Zadnji sejem, živinski in kramarski, je radi slabega vremena dokaj slabo izpadel. Največ je bilo povpraševanja po čevljih in obleki.

Prisrčno slovo. Te dni je odšel na službo v Beograd tukajšnji načelnik Sokola br. Mesarič. Člani so mu priredili na kolodvoru prisrčno slovo in mu zapeli nekaj lepih pesmi. Načelnika bo nadomestoval, kakor že začasa njegovih orožnih vaj, podnačelnik br. Ivan Pučnik.

Jogrov Mihej

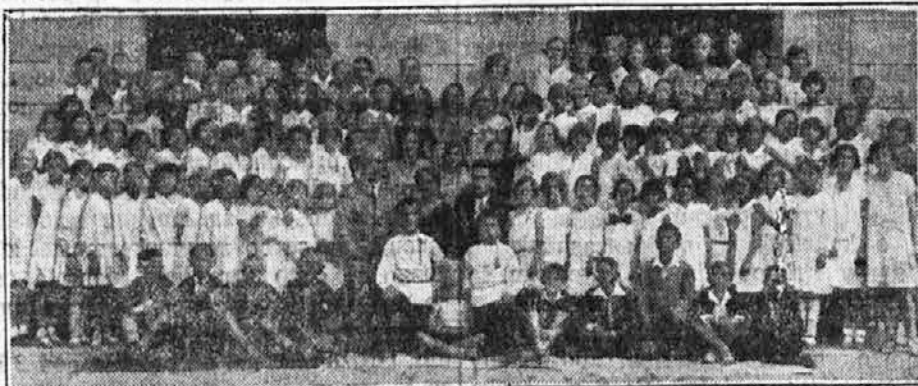
K DVANAJSTI OBLETNICI KOROŠKEGA PLEBISCITA.

Seznanil sem se z njim na Rečici ob Savinji. Na velikem zelenem travniku za trgov na vznožju Mozirske planine je imela na novo ustanovljena »Streliška družina« svojo prvo tekmovalno streljanje. Bilo je mnogo občinstva; igrala je godba; domači lovci in strelci so se v strelski umetnosti merili med seboj. Za ograjo, izza katere so streljali strelci, je stal zal deček, mirno, pozorno, nepremično; prisodil bi mu bil kakih štirinajst let. Njegova teta, koroška Slovenka, ko je mož, tudi koroški Slovenec, je nastavljen kot nadgozdar pri upravi škofiškega veleposestva v Marijinem gradu, ga pokliče, mu veli, naj me lepo pozdravi in mu pove obenem moje ime in zvanje. Deček se spodobno pokloni, sname čepico in mi seže v roko, rekoč: »Jaz pa sem Jogrov Mihej«. Tedaj sem vedel, da sva rojaka.

Dokler je trajalo streljanje, nismo dosti govorili. Deček je bil v streljanje ves

zamaknjen. Mnogo strelav je šlo mimo tarče; tedaj je vzkliknil: »Škoda, škoda«. Če pa je kateri pogodil v črno, je veselo klical: »Zadel je; v črno je zadel«.

Po streljanju smo sedli za mizo. Mihej mi je pravil, da je šele deset let star in da obiskuje ljudsko šolo v domači vasi v Škocijanu blizu Klopinskega jezera. Govoril je v tako lepi pismeni slovenščini, da sem se v resnici čudil; pa sem ga vprašal, če se kaj slovensko tudi uči v šoli. »Slovensko pa nič; vse samo nemško; še pozdravljam moramo samo nemško.« Ko sem ga vprašal, kako šolarji med sabo govorijo, mi je pravil: »Samo slovensko govorimo med sabo, ker doma tudi samo slovensko govorimo. Z gospodično pa moramo nemško govoriti, saj slovensko tudi nič ne razume; zato pa je tudi včas huda, če govorimo slovensko, ker nas ona ne razume, pa misli, da se njej posmehujemo, če govorimo slovensko in se smejimo.«

Trbovelski mladinski pevski zbor

Jutri v nedeljo ob 11. uri dopoldne nastopi v veliki dvorani pivovarne »Union« zopet trbovelski mladinski pevski zbor, ki je lani očaral vse, ki so ga poslušali. Zbor je edini s tako izvežbanimi mladimi pevci ne le v Jugoslaviji, ampak tudi sploh na vsem Balkanu. Njegov koncert je dogodek, ki ga nihče nikoli več ne pozabi. Prepričani smo zato, da bo jutri dvorana »Uniona« nabito polna.

(= »Zakladove tēlocviku«) je sestavljen poleg logičnega s sociološkega zrelščica. Toda ne samo v teoriji, nego tudi v praksi — v metodi izvajanja telovadbe se odraža Tyršev sociološko pojmovanje; ostal ni le pri eni sestavini življenja, nego imel je pred očmi vse.

Tega velikega moža se je v priznanje njegovega pomena spomnila tudi češka univerza v Pragi s tem, da je priredila letos dne 25. junija ob navzočnosti najučenejših čeških glav in drugih najodličnejših osebnosti v slavnostno okrašen starodavni veliki avli Karolina svečano sejo, na kateri so pojasnili Tyršev delovanje vseuč. prof. dr. Birnbaum s predavanjem »Tyrš kot umetnostni teoretik«, univ. prof. dr. Weigner s predavanjem »Slika Tyrševa in problem zdravosti malega naroda« ter univ. prof. dr. Král s predavanjem »Življenjska in narodna filozofija Tyrševa«.

»Národní Listy«, organ dr. Karla Kramáča, pa so v svoji številki od 18. septembra t. l. označili (s člankom izpod peresa dr. Karla Štorkala) Tyršev zgodovinski pomen v bistvu tako-le: Njegov »pomen« obstoji v konkretnem v tem, da je ustvaril narodu in (danes se more to že smelo reči) svetu Sokolstvo. Tyršev genialnost bi mogli iskati da-

Začela sva govoriti nekoliko v nemškem jeziku in zopet sem se moral čuditi, kako razmeroma dobro in spretno se je deček že znal izražati. »Ali se rad učiš nemško?« »Že, že; ali rad bi se učil v šoli tudi slovensko.« »Kje pa si se slovensko tako dobro naučil?« »Doma. Imamo slovenske knjige in slovenske pesmarice. Moj oče so tudi pevovodja in v naši hiši se zbirajo vsak teden dvakrat domači pevci in domače pevke k skupnim vajam, jaz pa poslušam in tudi že znam skoro vse pesmi. V Dobrlivasi je nastopilo čez 150 koroških pevcev; pa naši so skoro najlepše zapeli za onimi iz Roža.«

»Imaš gospodično učiteljico kaj rad?« Dejal je, da tudi. Njegova teta pa, bolj malo. »Mislite si,« pravi, »kako pogumen in zaveden je fant. Piše se Kačnik, menda tudi v krstnem listu je ime pravilno slovensko pisano. Nemška učiteljica piše pa njegovo ime dosledno nemško Katschnigg. Ko prejme koncem šolskega leta spričevalo, vstane in pove gđc. učiteljici na ves glas: »Prosim, moje ime je slovensko; v spričevalu pa ni prav napisano; tako se ne pišem. Ni mi hotela popraviti nemško pisanega imena in se mu je s tem zelo zamerila.«

Drugo jutro je moral Jogrov Mihej nazaj domov na Koroško. Pred Marijinim gradom je čakal avto; tudi jaz, da se od simpatičnega mladega »narodnjaka« poslovim. Izročim mu v dar in spomin majkeno slovensko knjižico; lepo se zahvali, pa pravi: »Obiskati nas po morate gotovo. Bom že staršem povedal; z vlakom se je treba peljati samo do Sinče vasi; potem pa peš ne po glavni cesti proti Dobrlivasi, ampak po stranski na desno proti Škocijanu in proti Klopinskemu jezeru. Tam pa vprašajte, kje je pri Jogru, pa boste hitro našli naš dom.«

Avto je odpeljal Jogrovega Miheja, jaz pa sem si mislil, da koroški Slovenci niso izgubili dokler imajo še tako mladino. Dajmo za njo, kar moremo!

Dr. Franc Mišič.

nes v tem, kako je znal bistro prehiteti svojo dobo, kako je v svoji divinaciji anticipiral današnji vek higijene in zasebnega ter javnega sporta, kako je pojnil pomen telesnih vaj za telesno in duševno zdravje. Brez izgradnje Sokolstva pa bi bila ta genialnost ostala samo zanimiva teorija. A Tyršev Sokol ni samo telovadna organizacija, nego predvsem nosilec krasne etične in nacionalne ideje. To je ideja telesno in duševno zdravega naroda, toda tudi etično popolnega ter discipliniranega naroda. Največja Tyrševa zasluga je morda v tem, da je znal v Čehih prebuditi smisel za kolektivno disciplino. Tyrš je velik vzgojitelj narodnega karakterja ter krepitelj narodne discipline. Disciplina pa pomeni tudi slovo, enotno voljo. Discipliniran narod je neuničljiv, neranjiv narod... Največji zgodovinski pomen Tyrševega dela pa je v tem, da ni vezano na čas. Vzraža sicer naravno iz dobe, ni pa mišljeno za razmere ene dobe, nego za večnost.«

Nihče manjši nego prezident ČSR dr. T. G. Masaryk je označil Tyršev program za »slutez plemenitega čestva s čistim človečanstvom. Upati smemo, da bodo dosegle popolno zmago, ki pomeni: lepoto, moč, svobodo in mir.

Naš narodni problem z drugih vidikov

ODKRITA BESEDA NARODNJAKA K NAŠIM ČLANKOM O NEMŠKUTARJENJU IN RAZNARODOVANJU.

Spoštovani gospod urednik!

V zadnjem času ste spet priobčili nekaj prav umestnih člankov o perečem narodnem problemu v našem mestu in okolici. Narodna nezavednost, renegatstvo, mlačnost in brezbržnost med nižjimi in višjimi sloji se je tako razpasla, da grozi nevarnost za naš povojni rod, ki tone v valu raznarodovanja, kakor bi živeli še vedno v nekdanjih predvojnih časih.

Vzmemirjenje narodnjakov in ogorčenje zavednih idealistov je povsem umevno, saj so razmere res že tako žalostne, da ni več mesta za mehko in sentimentalnost. Preden pa izrečemo sodbo in ubremo pravilna pota, je — po mojem mnenju — potrebno, da pogledamo problemu do dna, da brezobzirno pretipamo in preiščemo raketano, ki slabi samobitnost naše severne meje in zavija nacionalno obzorje v temne, zelo temne sence.

Kje so torej vzroki, da ostajajo vse akcije za renacionalizacijo brez vidnega učinka? Kdo je kriv, da se renegatstvo širi in da je povojni rod skoraj prav tako ponemčen, kot je bilo to v Mariboru za časa črno-žoltega strahovanja?

Padli so v člankih očitki na naslov posameznih stanov v našem mestu, čitali smo ostre sodbe nas samih, češ: bili smo popustljivi, tolerantni in — hlapčevski. Posledice nosimo — sami!

Če smo odkriti in si izprašamo vest ter se pogledimo v položaj, pridemo do povsem drugih zaključkov! Zlasti oni, ki smo doživljali germanski pritisk v predvojnem Mariboru. Dobro premišljeni načrti nemške ekspanzije so bili takrat v rokah vseh višjih deželnih in državnih inštan. Maribor ni bil navadno »provinčialno gnezdo«, marveč povsem svojevrsten in povsod protežiran steber za most do Adrije. Odnosi Dunaja in Grada do Maribora in Spodnje Štajerske so bili v političnem, kulturnem in gospodarskem oziru taki, da so v ljudskih masah takorekoč podzvestno širili germanizacijo. Uspehi so bili — kot vidimo in čutimo žal še danes — neizpodbitni.

Ko je po osvobojenju Maribor postal važna obmejna narodna postojanka, bi se bili morali tudi pri nas zavedati pomena in vloge, ki jo ima kot **svojevsten mejnik proti severozapadu**.

Če bi se bili oklenili vzgleda samo naših bivših tlačiteljev in bi bili v političnem, kulturnem in gospodarskem oziru ubrali za Maribor in njegovo ozemlje posebno pota, bi bil položaj danes povsem drugačen. Na žalost so se nešteti naši narodni delavci zaman trudili, da bi na višjih me-

stih zbudili razumevanje za svojevrsten položaj Maribora. V strankarskih borbah je utonilo vse zanimanje za narodno-obmejne probleme, celo bratska Ljubljana je razočarala in poznejši poizkusi z oblastno samoupravo so kmalu doživeli likvidacijo. Maribor je bil leta in leta navezan sam nase, kakor ga je osvobodil sam mariborski junak Vojanov...

Z grozo in strahom smo tekom let opazovali in se osamljeni borili proti podvigu nemštva v naših krajih. Mi smo videli pretečo nevarnost, drugod je niso hoteli videti! Renegati so celo dobivali potuho in z novo silo pripravljali tla germanizaciji...

Ali je po vsem tem nerazumevanju svojevrstne misije Maribora še kaj čudnega, če so nacionalne, kulturne, socialne in gospodarske razmere privedle naše mesto in okolico v položaj, kot je danes?!

Nacionalni delavci predvojne dobe niso nikdar dobili zasluženega priznanja. V dobi strankarskih borb so bili celo preganjani ter družabno in materialno oškodovani. Nemci in renegati so si tekom let znali po čudnih potih pridobiti veljavo in greben jim je začel rasti bujnejše kot kdaj poprej. Tudi v družinah naših »narodnjakov« je nemščina prišla zopet do veljave. Po stari navadi so radi tega tudi nižji sloji vztrajali na svojem nekdanjem stališču: če dame in otroci višjih uradnikov govorijo nemško, zakaj ne bi mi, ki smo že — od prej navajeni. Vzglede vlečejo...

Tudi v kulturnem pogledu je stanje od nekdanj obupno. Mariborsko Narodno gledališče ni nikdar moglo na višjih mestih doseči pozornosti, ki mu gre po svoji poziciji kot kulturnemu stebri v obmejnem mestu. Neprestane krize so dobrodošle **nemški kulturni orientaciji**, ki jo podpira še izključno nemški »tonfilm«, nemški tisk, inozemski nemški bralni krožek s 300 člani, bližnja graška radijska relaijsna postaja itd. Ljubljana, zaverovana v svojo neogroženost, vsega tega ni videla in razumela nikoli... Kaj še le kje drugod! Šolstvo je z nemškimi vzporednicami doseglo koncesije, o kakršnih se našim zaslužnim bratom v Primorju in na Koroškem še sanjati ne sme!

Gospodarske razmere so z demontažo nešteti mariborskih uradov prišle v obupen položaj. Zlasti slovenska obrt, trgovina in industrija, ki nikoli ni razpolagala z velikim kapitalom, je bila hudo prizadeta. Nasprotno so nemški gospodarstveniki malo utrpeli, zato so lahko kopičili kapital in ga nalagali v — tujini. Kljub temu so kot »mecenji« in

»petičniki« kmalu prišli v mariborsko narodno družbo, ki jih je začela čislati in visoko ceniti. Zaradi enega se prav nič ne sramujemo zatajiti svojega materinega jezika še danes. Zopet nov vzgled za — nižje sloje, tavajoče v narodni nezavednosti! Nemška finančna moč je kmalu po prevratu postala faktor, preko katerega se narodni Maribor ni mogel dvigniti. Nihče ni hotel tega razumeti in posledice so — neizbežne na vseh področjih.

Socialne razmere kažejo prav tako značilno sliko nemškega upliva. Utrjen in ob dejstvih poglobljen čut nemške potence je sam ob sebi usmerjal duhovno orientacijo vseh slojev, izvzemši maloštevilne trdne hrbtenice narodnjakov, ki niso klonili nikoli. Delavec z znanjem nemščine je imel prednost pred Slovencem, tuji pred domačini, ponemčenec pred narodnjakom. Bogve odkod se je razširil glas o manjvrednosti slovenske obrti in trgovine. Rdeča »internacionala« se je ogrnila z nemškim plaščem in dvignila v delavstvu nemško zavest.

Skratka: razmere na vseh področjih so bile usmerjene po svoji neizbežni nuj-

nosti v tujerodno smer. Zato smo danes v položaju, ki ste ga slikali v priobčenih člankih. Že v preteklih letih smo neštelo krat opozarjali merodajno javnost na pretečo nevarnost. Dolžnost v sga naroda bi bila, da nudi Mariboru vso pomoč in da prizna važnost svojevrstnega njegovega položaja. Razumeti bi morali, da v Mariboru in okolici niso mogoče one metode, kakor so v Ljubljani.

Mariborski narodnjaki (ako se tudi pridružijo vsi železničarji) položaja ne bomo mogli izboljšati, če ne bomo vsi (i nasprotniki vred!) občutili v celotnem narodu, na vseh merodajnih mestih razumevanje položaja, ki ga ima Maribor kot ogrožena obmejna postojanka! V zadnjem času se borimo za varen dom, šolstvo in več prepotrebnih uredb. Na žalost — brezuspešno. Seveda tudi o renacionalizaciji ne more biti govora, če nam manjkajo najnujnejši pripomočki.

Toda stvar je resna! Iz spoznanja, da je za narod izgubljena ena generacija, izvira dolžnost, da rešimo, kar se še rešiti da!

—čan.

Ob splošni trgatvi

Poročilo Vinarskega društva za dravsko banovino v Mariboru.

Dodatno k našemu zadnjemu poročilu o gibanju cen za vino in vinski mošt sporočamo:

Gornja Radgona. Vinarska podružnica v Gornji Radgoni je priporočala obilstvu, naj ne odredi termina trgatve v okolišju Gornje Radgone pred 15. oktobrom; seveda naj bo trgatve ranih sort, kakor portugalk in Bouvierjeve ranine tudi poprej dovoljena proti potrebnim prijavam pri občinskem uradu.

Priporoča vinogradnikom, da opravijo trgatve z največjo točnostjo. Radi dolgotrajne suše grozdje na nekaterih trtah ni dozorelo; tako grozdje je ostalo drobnost, ovelo in kislo in se najde tudi na mnogih trtah, ki imajo sicer dobro razvito grozdje. Potrebno je zato, da se trga nezrelo grozdje posebej in porabi za domačo pijačo, ker kvari kakovost pridelka in tudi slabo vpliva na ceno.

Ako ostane vreme do trgatve lepo, bo kvaliteta letošnjega pridelka zelo dobra. Vodstvo podružnice je radi tega, ker bo množina pridelka ne samo v Jugoslaviji, namreč tudi v vseh drugih vinorodnih deželah zaostala za lanskim pridekom, mnenja, da se bo za vinske mošte, ki so pozno in čisto spravljene, dosegla cena ne pod Din 3.— za liter. Sortirani mošti posameznih vrst se morajo višje ceniti. Grozdje se naj ne prodaja pod 2 Din za kilogram.

Dolnja Lendava. V dolnelendavskih goricah se je vinska trgatve pričela te dni. Okrajno glavarstvo je sporazumno z vinogradniki odredilo 3. oktober kot pričetek letošnje splošne trgatve. Boljši vinogradniki so čakali do 10. in še dalje.

Z uradno določitvijo pričetka trgatve se je letos trgatve pričela dva tedna kasneje, ker so lani vinogradniki pričeli trgati že sredi septembra. Po klosternoburški tehnični merilni mošti sledeče količine sladkorja:

laški rizling	20.4
silvanec	19.7
medenka	19.1
m. frankinja	21.9
portugalka	17.0

Gostilničarji kupujejo mošt za gostilno liter po 3 Din. Splošno bo letošnja trgatve prav dobra, kvalitativno celo boljša kot lani.

Zaloge lanskega letnika so že popolnoma pošle. Cene lendavskim vinom so 1 do 3 Din liter; v gostilnah ga pa plačajo še 8—16 Din.

Konjice. Mošti zaenkrat še niso v prometu. Cene lanskih vin so pa z ozirom na kvaliteto jako različne. Najnižja cena je 2 Din za liter z 8—10% alkohola in 8—12‰ kisline, v pretežni meri prevladuje vrhovce. Nekoliko boljša kvaliteta: 3 Din z 10% alkohola in 8‰ kisline.

Sortirana bela vina: laški rizling z 12% alkohola in 9‰ kisline stane 4—5 Din liter; burgundec z 12½% alkohola in 8‰ kisline stane liter 5 Din; tramince s 13½% alkohola in 7—9‰ kisline stane 6 Din liter. Črnine so v splošnem dražje. Modra frankinja z 10‰ kisline in 11% alkohola stane 4 Din liter; mešana črnina pa 3 Din liter. Cene vin v gostilnah so za bela vina 6, 8, 10 Din za črnino 10 Din.

Krško. Portugalka se je prodajala od 4 do 6 Din liter, v gostilni se toči po 8 Din liter. Toča in vihar sta 3. t. m. vinogradnike tako preplašila, da trgajo vse vprek. Mošti imajo 17 do 20% sladkorja. — Vinarsko društvo za Dravsko banovino v Mariboru.

PHILIPS RADIO

Dovoljujemo si tem potom sporočiti cenjenemu občinstvu, da je trdka

E. PETELN, MARIBOR, GRAJSKI TRG 7

prevzela zastopstvo za razprodajo naših produktov za Maribor in okolico.

PHILIPS JUGOSLOVENSKO TRGOVACKO A. D.

sojam si sporočiti cenjenemu občinstvu, da sem otvoril specialni radio salon, kjer so razstavljeni vsi Philips-ovi proizvodi. Radio-Service se bo vršil po dobro izšolanem osebju.

E. PETELN, MARIBOR, GRAJSKI TRG 7

Sport

SPORTNE PRIREDITVE V NEDELJO.

Ob 9. na igrišču ISSK Maribora: Prijateljska nogometna tekma SK Železnica mladina:SK Svoboda mladina.

Ob 10. na igrišču ISSK Maribora: Prvenstvena nogometna tekma SK Mura (Murska Sobota):SK Svoboda.

Ob 13. na Glavnem trgu: Start k motociklističnemu lovu na lisico. (Prirediteljev motociklistične sekcije »Peruna«).

Ob 13.15 na igrišču ISSK Maribora: Pokalna nogometna tekma SK Ilirija (Ljubljana) mladina:ISSK Maribor mladina.

Ob 14.45 na igrišču ISSK Maribora: Prvenstvena nogometna tekma SK Ilirija (Ljubljana):SK Rapid.

Ilirija:Rapid.

Jutri se odigra ob 14.45 na igrišču ISSK Maribora važna prvenstvena tekma. SK Rapid trči na najnevarnejšega nasprotnika SK Ilirijo iz Ljubljane. Ljubljaničani so minulo nedeljo pokazali, kaj znajo. Porazili so ISSK Maribor s 3:2. Glavna sila Ilirije je v napadu, ki igra lep kombinacijski, poleg tega zelo prodoren nogomet; odlična je tudi krilska vrsta, dočim branilca odlikuje silen start. Za jutrišnjo tekmo vlada v Mariboru precejšnje zanimanje. Rapid se je za to tekmo temeljito pripravil. Nastopil bo v postavi: Herman, Barlovič, Flak, Seifert, Brühl, Golinar, Heller, Baumel, Prinčič, Hordinka in Pišof. Upati je, da bo Rapid s to postavo boljše odrezal, kakor dosedaj in da se mu bo jutri posrečilo izvojevati časten rezultat.

Tekmo bo sodil g. dr. Planinšek; v predtekmi pa nastopijo juniorji ISSK Ma-

ribora in SK Ilirije v finalni borbi za pokal, ki ga je razpisala SK Ilirija. Tekmi se odigra ob vsakem vremenu na igrišču ISSK Maribora v Ljudskem vrtu.

SK Železnica, nogometni odsek.

Jutri, v nedeljo ob 5. zjutraj naj bodo naslednji igralci na glavnem kolodvoru za odhod v Ljubljano: Bačnik, Wagner, Ronjak, Frangeš I, Glavič, Konrad, Pavlin, Eferl, Golinar, Pezdikec in Frangeš III. Pišof vstopi v vlak v Celju. Opremo si naj vsak igralec oskrbi pri prostorniku. Načelnik.

Skavtizem

Jamboree 1933.

Iz informativne brošure, o kateri smo že poročali, posnemamo še naslednje podrobnosti o prihodnjem velikem sestanku skavtov vsega sveta, ki bo meseca avgusta leta 1933. v Gödöllöju pri Budimpešti.

Jamboree (izg.: džembori), ki se vrši vsako četrto leto, predstavlja veličasten dogodek med skavti vsega sveta, priča o razvoju skavtizma in vzpodbuja k novemu delu in naporu. Hkratu pa je jamboree tudi postaja na poti k svetovnemu bratstvu in znak svoje dobe.

Prvi jamboree je dal vzpodbudo, da se seznanimo občinstvo s skavtizmom in s skavtsko idejo, delom za svetovni mir in pobratenje narodov; drugi v Kopenhagnu je bil dokaz moči, ki jo rodi prijateljsko sodelovanje; tretji jamboree leta 1929. v Birkenheadu v Angliji je pa bil jubilej, demonstracija skavtskih množic v proslavo polnoletnosti skavtskega gibanja (ustanovljena je bila skavtska organizacija leta 1908).

To, kar pričakujemo od četrtega jamboreeja, je povečanje zaupanja, moči in vere v boljšo bodočnost, povečanje voje sedaj, v času hude svetovne krize. Mi vsi želimo, da si izboljšamo svoj položaj vsestransko, hočemo se iznebiti vsega nepotrebnega, da se lahko povsem posvetimo glavnemu: vzgoji mladine, izboljšanju človeštva in delu za svetovni mir! Po ugotovitvi šeste mednarodne skavtske konference (l. 1931 v Badnu pri Dunaju) izgubljajo jamboreeji vedno bolj svoj pomen kot sredstva za razširjanje skavstva ter so na tem, da se pretvorijo v skupen poletni tabor, ki pa naj bo kolikor mogoče samostojen. V takih taborih se bodre po načelu narodnih običajev in v mednarodnem bratstvu dobri osebni odnošaji med udeleženci.

Madžarski skavti upajo, da so našli v Gödöllöju kraj, kjer je jamboree lahko organiziran po teh načelih: z mirnostjo četrtega poletnega tabora in z vsemi privlačnostmi pravega jamboreeja.

Kot simbol tega tabora smo izbrali iz starih madžarskih legend in pravljic čudežnega jelena, ki ima sloves, da vodi vojake v nove in bogate pokrajine.

Sedaj se je »čudežni jelen« zopet prikazal, da bi privabil skavte, viteze našega časa, iz vseh vetrov v Gödöllö, da tam taborijo v kraljevem parku, toplo sprejeti od svojih madžarskih bratov.

Nekoč je bila prikazen jelena znamenje bodoče izpremembe na bolje in zato veselo pozdravljena; upajmo še mi in trdno verujmo, da nam jamboree l. 1933. pripravi najbolje, ne samo skavstvu, ampak vsemu človeštvu! — Grof Pavel Teleki, vrhovni taborovodja, častni chiefscout madžarski in član mednarodnega skavtskega komiteja.

Jahajoča samaritanka

V ameriški državi Texasu so dali sestram Rdečega križa konje, da morejo obiskovati ponesrečence in bolnike tudi v samotnejših krajih. Prvič so uvedli to novo službo jahajočih samaritank o priliki zadnjih velikih povodnji. Obnesla se je baje dobro.

Spominjajte se CMD

Piece Loti: Lotijeva ženitev

Roman

25

Vse je bilo še prav tako kakor tedaj, ko se je poslovila Tahaapairova duša od tega sveta. Leseni zaboji so stali na svojih mestih; poleg njih so se dvigale klopi in nameščene so bile tudi še asure, od stropa doli je pa visela svetilka s kokosovim oljem. Rarahu je bila ob selitvi odnesla s seboj v Papet samo veliko Sveto Pismo svojih starih rednikov.

Potem sva nadaljevala svojo pot, vočečo vse dalje in dalje v senčnato dolino, poslušajoč se ozkih steza, obkroženih od visokih skal.

Po eni uri hoje navkreber sva že zaslišala močno zamolklo bobnenje slapa. Potem sva dospela v žrelo mračne kotline, v katero se potok Fataua spuščal kakor ogromen srebrn čurek z vrtočlaste višine 300 metrov.

Na dnu tega žrela se je nudi očem čaroben prizor. Namakano po silnem slapanju se je vzpenjalo po stenah kotanje ne navadno rastlinstvo; po skoraj gladkih črnih pečinah so plezali košati praprotočci, še dalje gori pa so se oprijemali mahovi in drugi zajedalci. Na milijarde kapljic razbita voda se je spuščala v globoko kotanje kakor dež in ob straneh kakor bela megla. Vse pa je nepopisno

šumelo in besnelo. V žrelu slapa se je zbirala razbita voda znova v kotanje, ki jih je bila izdolbena v dolgih stoletjih, potem se je zlivala v skupno strugo in tekla dalje kot potok med gostim pragozdom tropičnega otoka.

Drobna rosa je pokrivala kakor ogromna megla vso okolico. Nebo, ki se je bočilo nad nama, sva videla kakor da bi ga gledala iz globokega vodnjaka; še bolj fantastični pa so se nama zdeli vrhovi gora, ki so se izgubljali v sivih oblakih.

Kar je Rarahu najbolj omamljalo, je bilo večno gibanje vode in rastlinstva v tej sicer tako mrtvi in odljudni samoti. In vse to je povzročala neživa materija, sledeča zakonom narave, postavljenim in določenim že ob začetku sveta.

Potem sva krenila na levo, po kozji stezi, ki se vije gori v gore.

Šla sva pod streho vej velikih dreves; stoletni orjaki so dvigali okoli naju svoja vlažna zelenkasta debela, gladka kakor ogromni marmornati stebri. Lijane so se vile na vse strani in košati praprotočci so širili svoje krone, izrezljane in narezljane kakor čipke. Še više gori sva našla grm vrtnic, ves poln prelestnega cvetja. Bengalske rože so cvele tam v vseh barvah in v velikih množinah, tla so pa pokrivale kakor pestra preproga gozdne jagode. Človeku se je zdelo, ko da je prišel v začaran vrt.

Rarahu se ni bila nikoli vzpela tako visoko; občutila je tam nekaj nejasen

strah, strah pred gozdno in gorsko samoto. Lene Tahitke ne hodijo nikoli v notranjost svojega otoka, ki jim je prav tako neznana, kakor Evropa. Moški pridejo tako daleč le malokdaj, pa še to samo zato, da berejo divje banane in sekajo drevesa, ki dajejo dragocen les.

Kljub temu se ji je zdelo gori tako lepo, da je bila vsa očarana. Spletla si je venec iz najlepših rož in se nič ni brigala za trnje, ki je paralo njeno obleko.

Med vsem rastlinstvom, ki sva ga videla na tem izletu v gore, so naju zanimali najbolj praprotočci s svojimi ogromnimi vejami vseh mogočih barv.

Tako sva se ves dan vzpenjala v neznane kraje, kamor ni vodila nobena steza več; pred nama so se kdaj pa kdaj porajale globoke doline in svoja žrela so odpirali črni in kaotični prepadi; zrak je postal ostrejši in dospela sva do velikih oblakov z lepo zarisanimi oblikami, ki so mirno dremali, prislonjeni k gorskim vrhuncem, eni pod nama, drugi nad nama.

XX.

Zvečer sva prispela gotovo že do sredine otoka Tahiti; pod nama so se v prodornem zraku črtale vse ognjeniške razritine in vse razčlenjene hrbtenice nižjih gora ter njihovih odrastkov. Strahoviti plazovi bazalta so se spuščali od nekdanih žrela na vse strani, vse doli do morskih obal. Mimo tega še oni ogromni modri ocean! Obzorje je bilo tako visoko, da se nama je zaradi znane

optične prevare zdelo, kakor da bi bila vsa ta ogromna množina vode globoko izdolbena. Linija morja se je dvigala preko najvišjih vrhov; nad njo se je vzpenjal s svojo veličastno mračno glavo samo Oroena, velikan tahitskih gora. Povsod okoli in okoli otoka se je pa risal na modri površini Tihega oceana bel in meglen pas, pristan obrežja, na katerem se valovi večno lomijo na koralnih plitvinah in sipinah.

V daljavi sva videla otoka Tubuemanu in Mooreo; nad njunimi modrimi gorami so lebdeli mali oblaki neverjetnih barv, ki so se zdeli ko da so obešeni v brezkončnem prostoru daljine.

S tiste velike višine sva opazovala vse one veličastne razglede oceanske narave, kakor da sploh nisva več na zemlji. Prizor je bil tako vzvišeno lep, da sva onemela od prevzetja in tiho sedla drug k drugemu na ploščato bazaltno skalo.

»Loti«, me je vprašala Rarahu po daljšem molku, »kaj misliš?« (E Loti, e aho ta oe manao iti?)

»Na marsikaj«, sem ji odgovoril, »česar ti ne bi mogla razumeti... Mislim, mala moja prijateljica, da so po teh silnih morjih raztreseni arhipelagi, naseljeni s tajinstvenim ljudstvom, ki je obsojeno na skorajšnjo smrt; da si ti otrok tega primitivnega ljudstva in da sedim jaz sedaj s teboj na najvišjem vrhuncu enega teh otokov, jaz, sin starega sveta, rojen na nasprotni strani zemojske obale, in da te — ljubim...

POSOLJILNICA R. Z. Z. O. P. MARIBOR. NARODNI DOM

Ustanovljena l. 1882.
Stanje hranilnih vlog 85 milijonov Din
Rezervni zakladi nad 7½ milijonov Din

Sprejema hranilne vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje najkulantneje.
Rentni davek plačuje iz svojega.

Sadno drevje v jeseni sajeno,

doseže vegetacijo za eno leto v naprej. Naročite takoj pri: »Drevesnica Rosenberg«, Maribor, Tržaška cesta 64, kjer dobite prvovrstna drevesca vseh vrst po znižanih cenah. 3410

Natakarica pridna in poštena,

vajena vseh del išče službo. Cenjene ponudbe na upravo »Večernika« pod »Takoj«. 3379

4sobno stanovanje

s kopalnico in vsemi pritliklinami v novi zgradbi oddamo s 1. novembrom. Naslov v upravi »Večernika«. 3309

Gostilno »Pri stari lipi« v Sv. Miklavžu,

ob glavni cesti, eno uro od Maribora oddam v najem s 1. novembrom. 3395

Učitelj daje instrukcije.

Maribor, Krekova ulica 14, vrata 9. 3139

Podstrešno stanovanje

(soba in kuhinja, drvarnico v podstrešnem oddelku, elektrika) oddam dvema osebam. Mesečno Din 200.—. Studenci, Cankarjeva ul. 7. 3435

Spalnica

nova še nerabljena, 2 postelji, 2 nočni omarici, omara, miza in 4 stoli na prodaj. Naslov v upravi. 3707

Svetlo maslveno spalnico

z vložki in madracami, rdeče plišaste odeje, preproga 2x3 m s predposteljniki stor (ročno delo) in drugo, vse skoraj novo, ceneno na prodaj. Ruška cesta 29. 3409

Lokale in eno garažo

takoj oddam v najem. Naslov v upravi »Večernika«. 2827

Učit. abiturientinja

daje instrukcije v vseh predmetih (razen klas. jezikov in francoščine) srednjih in osnovnih šol. Predvsem matematika, nemščina. Cenj. ponudbe na upravo »Večernika« pod »Volja«. 3419

Rabljene »Singer« šivalne stroje

za šivilje, krojače in čevljarje prodaja poceni mehanična delavnica Rupert Draksler, Vetrinjska ul. 11. 3416

Primerne cene za današnjo krizo!

2 omari, 2 postelji, 2 nočni omarici, 1 psiha z brušenim ogledalom, 2 tridelne afrik madrace, 2 žična vložka, 2 flanelasti odeji, 1 otomana, vse za Din 3950. F. Novak, Vetrinjska 7, Koroška 8. 3413

Grozdje »Izabela«

se prodaja v Studencih, Slomškova ulica 17, kg Din 2.—. 3418

Gospoda sprejemem na stanovanje.

Slovenska ulica 28. Šmigoc. 3402

V gostilni Robin.

Studenci, Aleksandrova cesta 29, danes in jutri pojedina jetrnih klobas in pečenic. 3426

Jos. Tichy i Dr.

Konces. elektrotehnično podjetje Maribor, Slovenska ul. 16, tel. 2756, proizvaja elektroinstalacije stanovanjskih hiš, vil, gospodarskih objektov, zaloga motorjev, lestencev, svetilk, elektroinstalacijskega b laga po konkurenčni ceni. 1603

Mala parcela

v magdalenskem okraju zraven sokolskega telovadišča na prodaj. Dam v najem tudi večjo njivo. Vprašati Koseskega ulica 117. 3411

Zivinozdravnik

Soštarič

naznanja, da se je preselil v Vrazovo 6

Gostilna pri »Zlatem levu«

danes in jutri

pečene jetrne i. krvave klobase

Dobra vina. Se priporoča gostilničar Beranič.

Novo otvorena gostilna in restavracija

»MESTO LJUTOMER«

v Vetrinjski ulici v hiši g. Kirbiša nudi in priporoča

pristna prvovrstna ljutomerska vina

in izborna topla in mrzla jedila. — Za obilen obisk se priporoča gostilničar Stibler. 3434

Opravična številka: E IX 2991/32

Dražbeni oklic.

Dne 16. nov. 1932 dopoldne ob 10. uri bo pri podpisanem sodišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin

zemljiška knjiga: k o. Digoše vl. št. 68

Cenilna vrednost: 81.018,55 Din

vrednost pritikline: 2.845 Din

najmanjši ponudek: 54.012,36 Din

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča v Mariboru.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. IX.
dne 16. septembra 1932.

Sobo, lepo in zračno

oddam s 1. novembrom boljšemu gošpodu ali zakonskemu paru. Trubarjeva ulica 5. pri Engler. 3401

Oddam s 1. novembrom

dve sobi, kuhinjo in shrambo za Din 450. Kolenc, Tržaška cesta 5 (začetek Tezna). 3398

Izurjeno pletiljo v kroju

in nogavicah takoj sprejme strojna pletarna, Frankopanova 5. 3422

Na prodaj glasovir

Mignon (Stutzflügel) Koroška cesta 20, vprašati v trgovini. 3423

Opremljeno sobo

s posebnim vhodom takoj oddam. Koroška cesta 41 I. 3403

Novo, moderno spalnico,

belo emailirano za Din 2.000 prodaja mi-zarstvo, Miklošičeva ulica 6 3425

Sobo, opremljeno

s posebnim vhodom oddam. Vrbanova ulica 28, pritličje, desno. 3431

Sobo in kuhinjo oddam.

Studenci, Frankopanova ul. 4. 3404

Prva mariborska zasebna kuhinja,

Slovenska ulica št. 28, pod spretnim vodstvom, sprejme še abonente. Za obilen obisk se priporoča lastnica. 3021

V gostilni Seifried, Aleksandrova c. 79

v nedeljo koncert. Prima staro vino, sortirano liter Din 6.—, čez ulico Din 5.—, jabolčnik Din 1.50 liter, dobra kuhinja, sladki vinski mošt. Za obilen obisk se priporoča cenjenim gostom gostilničar. 3437

Pisarniški, mufakturni in specerijski

inventar ugodno takoj na prodaj. Aleksandrova c. 45. 3436

Stanovanje, sestoječe iz 4 sob in pritliklin

oddam s 1. nov. 1932 v najem. Vprašati pri Kmetijski eksportni zadrugi, Aleksandrova c. 34 II. 3428

Hiša na Aleksandrovi cesti števil 34

v Mariboru last konkurzne mase Kmetijske eksportne zadruge se prodaja iz proste roke ne pod cenilno vrednostjo Din 855.000.— proti takojšnjemu plačilu v gotovini netto. Ponudbe je staviti do 21. tm. ob 12. uri pri konkurznem upravitelju dr. Maksu Snuderlu, odvetniku v Mariboru, Aleksandrova cesta 28, ki daje tudi vse informacije. 3439

Bučno olje,

sveže od nove žetve priporoča Ma-Hochmüller, tovarna bučnega olja, Maribor, Taborska ulica. 3284

Opravična številka E IX 2479/32

Dražbeni oklic

Dne 28. novembra 1932 dopoldne ob 10. uri bo pri podpisanem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin.

Zemljiška knjiga Ješence vl. št. 311

Cenilna vrednost: Din 7.728,40

Vrednost pritikline

Najmanjši ponudek: Din 5152,26

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča v Mariboru.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. IX.
dne 27. 9. 1932.

Opravična številka E IV 600/32

Dražbeni oklic

Dne 11. novembra 1932 dopoldne ob 8. uri bo pri podpisanem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin

Zemljiška knjiga k. o. Počehova vl. št. 7
k. o. Počehova vl. št. 8
k. o. Hranca vl. št. 3

Cenilna vrednost: k. o. Počehova vl. št. 7 Din 52.740,50
k. o. Počehova vl. št. 8 Din 496.220,40
k. o. Hranca vl. št. 3 Din 109.819,44

Vrednost pritikline: Din 56.118,32

Najmanjši ponudek: za vl. št. 7 Din 35.160,—
za vl. št. 8 Din 330.813,60
za vl. št. 3 Din 73.212,96

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča v Mariboru, odd. IV.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. IV.
dne 27. 9. 1932

Selitve v skladiščenja

s pohištvenimi in odprtimi vozovi, kakor tudi

izvršuje najcenejše

Prva jugosl. transportna d. d.

SCHENKER & CO, MARIBOR,

Meljska cesta 16 — Telefon 2044.

št. 190.092

Narodna banka Kraljevine Jugoslavije kupuje predvojni srebrni denar

po naslednjih cenah:

1. Srebrne dinarje

Din 16.— za 1 kos od 5 Din
Din 6.— za 1 kos od 2 Din
Din 3.— za 1 kos od 1 Din
Din 1.50 za 1 kos od 0.50 Din.

Po teh cenah se odkupujejo tudi drugi predvojni srebrni novci, kovani po predpisih latinske konvencije (fr. franki, it. lire, rom. lei, bolg. levi in grške drame).

2. Srebrne avstro-ogrske krone

Din 15.60 za 1 kos od 5 kron
Din 6.— za 1 kos od 2 kron
Din 3.— za 1 kos od 1 krone.

Po teh cenah se odkupujejo tudi srebrni perperji.

3. Srebrne avstrijske forinte.

Din 8.— za 1 kos.

4. Srebrne tolarje Marije Terezije

Din 16.80 za 1 kos.

5. Srebrne ruske rublje skovane pred in po l. 1886.

Din 13.— za 1 kos od 1 rublja
Din 6.50 za 1 kos od 0.50 rublja.

6. Srebrne nemške marke

Din 17.50 za 1 kos od 5 mark
Din 10.50 za 1 kos od 3 mark
Din 7.— za 1 kos od 2 mark
Din 3.50 za 1 kos od 1 marke
Din 1.75 za 1 kos od 0.50 marke.

7. Predvojni srebrni turški denar

Din 14.40 za 1 belo medžidijo
Din 7.20 za pol bele medžidije
Din 3.60 za četrt bele medžidije
Din 1.40 za 1 kos od 2 grošev
Din 0.70 za 1 kos od 1 groša.

Beograd, 13. oktobra 1932.

3417

Pojedina domačih klobas!

V nedeljo 16. okt. v gostilni „Veseli kmet“ Zohar, Tržaška cesta. Pristna kapljica, Tschelligijevo pivo itd.

Za obilen obisk se priporočata

gostilničarja.

AUTO-PNEUMATIKA
SVETOVNE ZNAMKE

PIRELLI

V ZALOGI V VELETRGOVINI
M. OSET, MARIBOR
GLAVNI TRG

Splošna zavarovalna družba

Jugoslavija

Glavno zastopstvo:

Maribor, Ulica 10. oktobra št. 4

priporoča:

zavarovanje proti požaru, vltomu, nezgodam, življensko zavarovanje in jamstveno zavarovanje.

V soboto, dne 15. oktobra bo v gostilni

„Pri zelenem sidru“, Pristan 1

otvoritveni koncert

Prvovrstna vina, izvrstna kuhinja. — Za obilen obisk se priporoča gostilničarka
Zovija Stibilj, por. Mencinger

3394

Prvovrstna sadna drevesa in cepljene trte

se zastoj sicer ne dobijo, pač pa po zelo znižanih cenah pri upravi banovinske trsnice in drevesnice v Pekrah, pošta Limbuš pri Mariboru. V zalogi vse priporočljive sorte. — Zahtevajte cenik! 3303

Tomše Pekre

V nedeljo, dne 16. oktobra pojedina pečenih klobas in na razaju pecenega prasiča. 3412

Kupujte svoje potreščine pri naših inserentih!

USODA LJUDI!

Prosluli astrolog profesor Helén se je odločil izgotoviti Vam brezplačno Vaš horoskop. Slava prof. Heléna je tako razširjena po svetu, da nam res ni treba opozarjati nanj. Njegova znana sposobnost videti v bodočnost drugih, ne glede na njihovo oddaljenost od njega, meji na čudežnost. Sami astrologi vseh narodnosti z zvonkimi imeni gledajo nanj kot na svojega mojstra. Prof. Helén Vam pove po resnici vso Vašo usodo, napove Vam, kdaj lahko dosežete uspeh, dali najdete srečo itd. Njegov popis preteklih, sedanjih in bodočih dogodkov bo vzbudil Vaše občudovanje, presenečenje boste in uspešni boste. Ne bodite črnogledi, ne bodite nejevoljni — vse bo bolje. Ali, kje naj dobite to gotovost? Prof. Helén Vam to pove: v zvezdah! Ne verujete?

Zvezde govore resnico!

Čitajte, kar Vam piše sam profesor-astrolog Helén.

Spoštovani prijatelji!

Že ko sem samo omenil, da bom izgotavljal horoskope brezplačno, je bil moj tukajšnji zavod in moj tajnik g. Havelka naravnost zasut s prošnjami za postavljanje horoskopov.

Smatram za svojo dolžnost, da se Vam tem potom zahvalim za Vaše zaupanje. Prosim pa samo nekoliko potrpljenja. Horoskop izgotovim vsakomur po vrsti, kakor prihajajo prošnje. Zato ne poganjajte svojih prošni.

Mislím, da se Vam vsem najboljše oddolžim s tem, da tudi sam storim za vse, kar je v mojih skromnih močeh. Dolga leta se že bavim s proučevanjem zvezd in njihovim vplivom na človeško življenje. Naučil sem se razumevati odnose zvezd do človeške usode in zato lahko vidim v bodočnost ljudi.

To svojo sposobnost dajem sedaj na razpolago vsemu človeštvu. Javite mi svoj naslov, poklic, dan, mesec in leto rojstva in povem Vam o Vaši usodi več, nego bi smatrali za mogoče. Vse Vam napravim brezplačno, kot nagrado za mojo visoko starost in v zameno za moje stroške mi priložite le Din 10.—. Vse dopise naslovite le na moj zavod tako-le:

Astrološki laboratorij K. Havelka

Praga-Vinograde, Slezská 116-M. Poštni predal 28. Češkoslovaška.

Oprostite mi, da ne navajam svojega naslova. Samotar sem in za svoje odgovorno delo potrebujem miru in zbranih misli. (Prof. Helén je star 86 let.)

Zahvaljujem Vam za Vaše prijateljstvo in zaupanje ter si bom prizadeval, da Vam napovem lepšo pot bodočnosti.

Vas vseh vdani prijatelj
prof. Helén, astrolog.

Naša opazka: Prof. Helén ni prerok — marveč učenjak, ki je vse svoje življenje posvetil zvezdam. Danes spada med naše največje dobrotnike, ker nam kaže pota k sreči in zadovoljstvu ter nas svari pred nevarnostmi, ki nam jih morda pripravljata usoda.

39-1

HRANILNICA DRAVSKE BANOVINE MARIBOR

Centrala: MARIBOR

v lastni novi palači na oglu Gosposke-Slovenske ulice

Podružnica: CELJE

nasproti pošte, prej JUZNOSTAJERSKA HRANILNICA

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju

36. 1

Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Najboljša krema
4.— Din škatlja

Za jesen

Močne vezalke
Din 1.— par

35.—

Vrsta 2851—05
Čevljički iz laka ali rjavega boksa za naše najmlajše odjemalce. Vel. 19—26 Din 35.—, 27—34 Din 49.—, 35—38 Din 69.—.

35.—

Vel. 19—26 Vrsta 3661—00
Otročičkom za jesen, visok čevljiček iz boksa s podplatom iz krupona.

25.—

Vrsta 7042
Tople copate iz volnene klobučevine z močnim podplatom in toplimi vložki; obvaruje Vaše otroke prehlada.

39.—

Vrsta 3222
Evo čevljev za otroke, ki trgajo vse, kar jim pride na noge. Vel. 27—34 Din 39.—, 35—38 Din 59.—.

39.—

Vrsta 3162—00
Nepremočljivi čevlji iz masnega usnja z neraztrgljivim gumijastim podplatom. Vel. 27—34 Din 39.—, 35—38 Din 59.—.

49.—

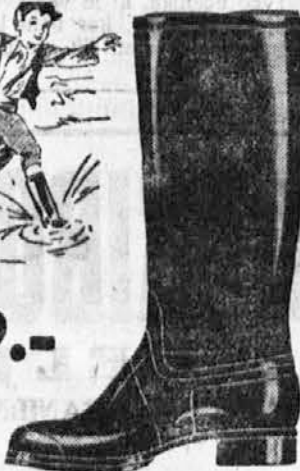
Vrsta 2842—05
Čevljički iz finega laka; isti iz rjavega ali črnega boksa za isto ceno. Podplat iz najboljšega krupona. Vel. 27—34 Din 49.—, vel. 35—38 Din 69.—.

69.—

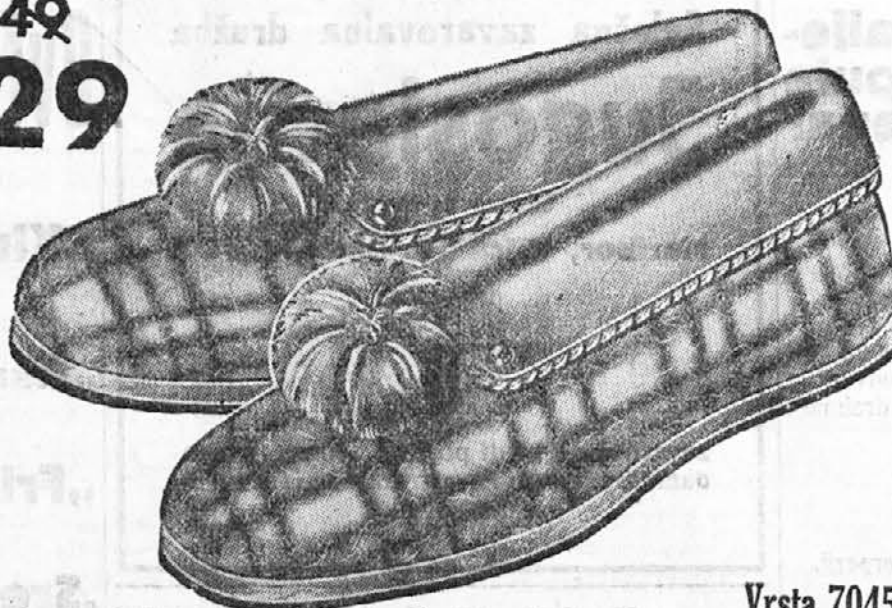
Vrsta 5662—00
Otroški čevljički iz finega boksa s podplatom iz krupona. Vel. 27—34 Din 69.—, vel. 35—38 Din 89.—.

59.—

Vrsta 9891—60
Nepremočljivi gumijasti škornji za naše male generale. Vel. 19—26 Din 59.—, 27—34 Din 79.—, 35—38 Din 99.—.

49
29

Vrsta 7045

Copate, v katerih morete delati v kuhinji in oditi na hladen hodnik. Topla tkanina in dober podplat s toplim vložkom ne dopuščata, da se prehladite. Otroške Din 25.—, ženske Din 29.—.

59.—

Vrsta 1845—03
Udoben čevljiček iz baržuna za urad in trgovino. Isti iz satena za isto ceno.

69.—

Vrsta 1845—52
Zelo elegantni in lahki čevljički iz najboljšega baržuna, kombinirani z lakom. Nado-mestili Vam bodo čevlje iz semiša — zadovoljili pa tudi najfiniši okus.

99.—

Vrsta 1845—05
Soliden in lahek čevlji iz najfinjšega laka. Najbolj prikladen za svežane prilike.

99.—

Vrsta 1845—05
Okusen in lahek čevlji iz finega rjavega ali črnega telečjega boksa. Prikladen za praznik in nedeljo.

69.—

Vrsta 3945—03
Udoben čevlji iz črnega ali rjavega boksa z gumijastim podplatom. Trpežen za vsak štrpac. Za dnevno uporabo nenadomestljiv.

69.—

Vrsta 3925—03
Za gospodinje, ki rabijo močno obutev. Iz boksa z nepremočljivim gumijastim podplatom.

89.—

Vrsta 2—11
Soliden čevlji iz rjavega ali črnega boksa za dnevno uporabo. Prikladen za sportni kostim. Isti iz laka Din 99.—.

99.—

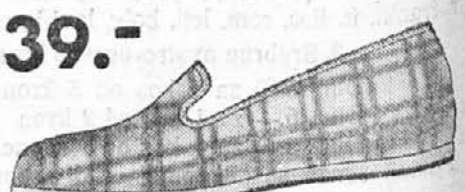
Vrsta 9815—05
Zelo okusen salonski čevljiček iz najboljšega laka z visoko peto.

49.—

Vrsta 9817—61
Lahke galoše iz najboljšega gumijske obvarujejo Vam čevlje, ohranijo nogo suho in toplo tudi v največjem dežju. Ženske galoše za isto ceno.

39.—

Vrsta 7047
Po dnevnem naporu počutili se boste narbolje v teh copatah iz volnene tkanine.

39.—

Vrsta 24
Lahek čevlji za telovadbo iz močnega črnega boksa. Ženski Din 35.—, otroški Din 29.—.

69.—

Vrsta 292—13
Lahek čevlji, v katerem se udobno hodi, iz dobrega črnega ali rjavega boksa.

89.—

Vrsta 1937—21
Trpežen čevlji iz črnega ali rjavega boksa z nepremočljivim gumijastim podplatom. Primeren za vsakega, ki predvsem zahteva trpežnost čevljev.

99.—

Vrsta 3967—22
Čevlji iz dobrega črnega boksa z nepremočljivim gumijastim podplatom. Delovne mu človeku za praznik in nedeljo.

79.—

Vrsta 0167—00
Čizme iz masnega usnja z močnim vulkaniziranim gumijastim podplatom. Primerne za delo na polju, stavbah, cestah in vsaki drugi štrpac.

DANES SMO V STANJU OBUTI CELO DRUŽINO ZA TOLIKO DENARJA, KOLIKOR JE LANSKO LETO STAL 1 PAR ČEVLJEV. PRIDITE V NAŠE PRODAJALNE. — PREPRIČAJTE SE.

MOŠKE NOGAVICE:

Močne za štrpac Din 5.—
Debele volnene Din 7.—
Fine flori Din 10.—
Najfiniši flori Din 15.—

ŽENSKÉ NOGAVICE:

Močne za štrpac Din 8.—
Fine flori Din 19.—
Iz čiste svile Din 25.—
Iz Bemberg svile Din 35.—

OTROŠKE NOGAVICE

fine iz sukanca: vel. 2—4 Din 8.—, vel. 5—8 Din 10.—, vel. 9—11 Din 12.—

NAŠ ODDELEK ZA NEGO NOG VAS BO OSVOBODIL NEPRIJETNIH ŽULJEV.

Nata